

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Biennii Peripatetici

Complectens Quæstiones Logicales Una Cum Institutionibus Dialecticis Ad Antiquorum Recentiorumque Mentem Resolutas, Nec Non Juxta Modernam Scholarum Peripateticarum Methodum Elaboratas & Explicatas

Kretz, Marquard

Herbipoli, 1749

§. 4. An distinguantur distinctione rationis ratiocinatæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52248)

192. *Obj.* 2. Distinctio virtualis minor est capacitas salvandi contradictoria intentionalia; sed talis capacitas implicat; ergo & talis distinctio. *R. D. Maj.* Est capacitas salvandi contradictoria verè talia N. apparenter talia C. prior capacitas implicat, non autem posterior. Data distinctio facit hunc sensum: Distinctio virtualis est fundamentum, vi cuius unus gradus præscindi intentionaliter potest ab altero, de quibus deinde gradibus sic præcisus & intentionaliter distinctis, possum v. g. dicere: animal sentit, rationale non sentit, quæ certò non sunt contradictoria verè talia, tum quia non cadunt supra idem in statu intentionali; tum quia *tò non* nequaquam sumitur negativè, sed tantum præcisivè. *Si ais.* Ad salvanda talia contradictoria sufficit distinctio rationis; ergo superflua distinctio virtualis. *R. D. Ant.* Sufficit distinctio rationis ratiocinatae, quæ fit cum fundamento in re C. Distinctio rationis ratiocinantis. N.

§. IV.

An gradus Metaphysici formaliter actualiter distinguantur Distinctione Rationis ratiocinatae?

193. *Dico.* Gradus metaphysici formaliter actualiter distinguuntur distinctione rationis ratiocinatae. *Ratio est.* Illa distinguuntur formaliter actualiter distinctione rationis ratiocinatae, quæ cum fundamento in re pro statu intentionali de se invicem negantur, à se invicem separantur, diversis definitionibus inadæquatis definiuntur;

untur; hæc enim signa sunt distinctionis rationis ratiocinatae; sed gradus metaphysici pro statu intentionali de se invicem negantur &c. Ergo distinguuntur formaliter actualiter distinctione rationis ratiocinatae. *Minor* hucusque satis probata est contra Realistas, Scotistas, Thomistas.

194. *Obj. 1.* Intellectus nequit facere, ut non substantia realiter, sit substantia intentionaliter; ut album realiter, sit nigrum intentionaliter. &c. ergo nec facere poterit, ut ea, quæ sunt idem realiter, sint formaliter actualiter distincta intentionaliter. *R.* Ex supposito, quod non sit lis de omni actu intellectûs, etiam fingente. *N. Cons. Disp. est 1.* Quia posito actu intellectûs & objecto cognito, quod non est substantia, vel quod est album, non resultat, aut sequitur denominatio substantiæ vel nigri. Econtra autem posito actu inadæquatè repræsentativo, & objecto virtualiter multiplici cognito inadæquatè, resultat aliqua divisio intentionalis, & consequenter distinctio. *Disp. est 2.* In priori casu intellectus non habet fundamentum; habet autem in posteriori.

195. *Obj. 2.* Distinctio rationis ratiocinatae vel est gradibus metaphysicis intrinseca, vel extrinseca? Neutrum dici potest; ergo. *R. N. min.* Utrumque dici potest. Est enim intrinseca ab extrinseco: *Intrinseca* est, si formaliter & passivè spectetur, quia sic accepta est formalitatis intentionalis, quæ est in ipsis extremis intentionalibus. *Ab extrinseco* est, si sumatur
active

activè & causaliter; quia sic accepta provenit ab extrinseco, sive actu intellectûs præscindente. *Si ais.* Actus intellectûs est objecto merè extrinsecus; sed distinctio rationis est actus intellectûs; ergo. *R. D. Min.* Distinctio rationis activa & causalis est actus intellectûs. *C. Passiva & formalis N.*

196. *Observa.* Malè argumentantur AA. sic: Quæ per rationem non distinguuntur, etiam non distinguuntur realiter; ergo vicissim, quæ non distinguuntur realiter, nec distinguuntur per rationem. Nam antecedens falsum esse inde patet; quòd ea, quæ realiter distinguuntur, non distinguuntur per rationem; quia distinctio rationis est alietas intentionalis unius ab altero sibi realiter identificato; sed inter realiter distincta non est talis alietas; ergo nec distinctio rationis. Deinde permissio antecedente est adhuc *Disp.* tum quia distinctio rationis habet fundamentum in re, quod in casu posito non habet distinctio realis; tum quia intellectus noster pollet virtute abstractivâ, quâ potest realiter conjuncta intentionaliter separare. *Si inferant:* Ergo intellectus naturas rerum intrinsecè mutaret. *R. D. Illat.* Mutaret intrinsecè *physicè & in esse rei*, aliquid in naturis producendo. *N.* Mutaret intrinsecè *intentionaliter*, & *in esse objecti*, aliquid præscindendo, ex quo necessariò resultat distinctio & separatio passiva gradûs unius ab altero. *C.*